

كەركوكى و موقتى سىياسەت و عادەتتايانە، رېگا چارەش خۇجياكردنەوويە لەخۇيان لەسىياسەتتايانە!

سامان كەريم

zaryak@yahoo.com

سايتى كوردستان نىت بەسەر پەرشىتى كاك عومەر فارس كەمپىنىكى بەرىخستوه دژ بە لىدوانەكەى عەدنان مفتى سەرۆكى پەرلەمان، ئەم كەمپىنە هېشتا لەنيوهى رېگايدايە كەچى كەركوكى جيگري موقتى بەففىقتى فىفتى بە زمانى 30 سال حوكم و ئىعدام و خيانەت لەبەرانبەر رەخنەگرانى وتەكەى موقتى و پەرلەماندا قسەدەكات و لەو لەمىكى بى پەبتى دوا پرسىيارى هەولير پۆست ژمارە 54دا بەم شيوەيه دەدوئت، گە مەگەر هەر شايستەى ئەندام پەرلەمانىكى وەك ئەو نا پەرلەمانەى كوردستان بىت. فەرمون و ووتە بەنرخەكەى كەركوكى بخوئننەو" بەلام ئەوئى دەموئت ناماژەى پىبىكەم ئەوئى كەس هەن بەناوى نوسەرەو هەولى لەكەداركردنى سومەى پەرلەمان و حكومت دەدەن كە ئەمانە نەك نوسەرنىن بگرە داردەستى بىگانە و دوژمنانن. چونكە لەماوەى رابوردودا لەيەكەك لە ولاتە دراوسىكاندا لەكۆرئىكدا گوتبوويان ناتوانىن بەهيزەو بەچىنە باكورى عىراق لەبەر وەزەى دەولى و هيزەكانى هاوپەيمانان، بەلام دەتوانىن لەرېگەى هەندى كەسانى خۇيانەو پەرلەمان و حكومەتەكەيان لەبەرچاوى خەك ناشىرين بكەين. بۆيە داوا لەخەلكى دەكەم ئاگادارى ئەو جۆه كەسانە بن كە لەرېگەى نوسىنەكانەو ژەرەر دەريژن. ئەوانە دەستىك لە پشتيانەوئى بۆ ئەوئى ئەم ئەزمونە لە پيش چاوى خەلك ناشىرين بكەن."

بارى ياسايى ئەم تۆمەتەى كەركوكى!

نەك ئەندام پەرلەمانىكى وولاتىكى ئەورپايى رۆژئاواى بەلكو ئەگەر ئەم ووتانە لەلەين هەر ئەندامىكى پەرلەمانى توركيواو دەرپچاويە بەرانبەر بە نوسەرانى تورك، ئەو بىگومان ئەندام پەرلەمانەكەيان دەبوايە فرىاي خوى بكەوتايە و داوى لىبوردىنى بكردايە بە شيوەيهكى ناشكراو لەگەنالهكانى راگەياندەوئى يان لەسەر ئەم تۆمەتە كە بەرانبەر بە نوسەران و رۆشنىبران دەيكات دەدرايە دادگا. ئىستا كەمال كەركوكى تاوانبارە بە تۆمەت پىكردنى ژمارەيهكى زۆر لەنوسەران و ئىمزاکەرانى كەمپىنەكەى كوردستان نىت، پىيان دەلئت " داردەستى بىگانە و دوژمنانن " ئەمەش لە ياساكانى زۆرەى زۆرى وولاتانى دونيادا بەخيانەت لە قەلەم دەدريت و خيانەتتەش گەرەتري تانوانە لە ياسادا، يان ئەوئى دەبىت كەمال كەركوكى داوى لىبوردىن لەو نوسەرو قەلەم بەدەستانە بكات يان ئەوئى دەبىت بىسەلمىنت چۆن ئەوانە " داردەستى بىگانە و دوژمنانن ". كەمال كەركوكى تاوانبارە و پىويستە داداگايى بكرت.

عادەت و سىياسەتى بزوتنەوئى كوردايەتى و كەركوكى يەكەك لەكوئىخاكانى!

ئەم جۆرە زمان و تاوانباركردنە عادەت و سىياسەتى بەردەوامى حەزەكانى بزوتنەوئى كوردايەتى و رابەران و بەرپرسانى بوە بەرانبەر بە رەخنەگران و موخالىفان و نارازيانى خۇيان و تەنانەت بەرانبەر بە نارەزايەتى و خۇپيشاندانى جەماوەرى دەيان هەزاركەسىش. تاكو حكومەتى گۆرەگۆرى قومى بەعس مابوو ئەوئى بەشكەت باشترين تۆمەت " تابورى پىنج "بوو كە لەراستىدا تابورى پىنج خۇيان بوون و 31 ئاب دەلىلىكى رۆشن و حاشا هەلنەگري بوو. بەلام كە حكومەت رەوئا ئىتر " تابورى پىنج " زۆر ماناى نامىنىت و بۆيە پەنايان بردۆتە بەر " دەستىك " ئەم دەستە دەستىكى نابىنراو سىحراويە بەهوى تيشكەو كار دەكاتە سەر خەلكى كوردستان!! " دەستىك " كە هەميشە دەكرىت ناوى نەيت، بەلام هەميشە دەكرىت سەرکوتى پىبىكەيت. دەستىك كە دەسلەتدارانى بزوتنەوئى كوردايەتى و حكومەتە فىفتى فىفتىكەيان جورئەتى ئەو ناكەن نيشانى خەلكى بەن چونكە لەراستىدا ئەو دەستە تەنها دەستى سەرکوتى دەسلەتدارانى كوردستانە و بۆ ئەوئى كە سەرکوت بكات.

بەلام ئەمجارە كەركوكى زۆر لە " دەست " زياتر رۆيشتوئى كوئىخا هەميشە پيشەى وابو كە عادەت و قسەى ئاغەكەى بە شيوەيهكى توندتر و فراوانتر دەباتە پيشەوئى زياتر سەرکوت دەكات. ئەمجارە كەركوكى بە رەخنەگرانى دەلئت " داردەستەى بىگانە و دوژمنانن ". خۆ ئەگەر لەم سەرۆك پەرلەمانە جىگرە بپرسىت لوتفەن كين ئەو دژومنانە؟! هەرگىزاو هەرگىز جورئەتى ديارىكردنئى نىو و ئەوئى وەكو دەستەكە سىحراويە، وەكو دەستەكە لای ئەوان نا مەرفىە. بەلام بەلگەى ناشكرا نەكردەكەشى لەراستىدا ئەوئى كە ئەوان خەلكى نارازى كوردستان و موخالىفنى سىياسى خۇيان جا گروپ بن يان حزب بن يان تاك بن، بە دوژمنى سەرسەختى خۇيانى دەزانن. ئەو ناتوانئى بەناشكرا رابگەيەئىت كە خەلكى نارازى كوردستان دوژمنى ئىمەن. دوژمنى ئەوانن چونكە گەندەليەكانيان ناشكرا دەكەن، دوژمنى ئەوانن

چونکہ پېيان دەلېن" ئەمە سەرۆت و سامانەتان لەکوێو هېنا؟! " دۆژمى ئەوانن چونکە خۆپېشاندان دەکەن و نارازى دەبن، دۆژمى ئەوانن چونکە قەلەمەکانیان کەندەلى و پراووپوتەکانیان ناشکرا دەکات، دۆژمى ئەوانن چونکە سات و سەوداى سیاسیان بە بەرژەوهندییهکانى خەلکى کوردستانەو ناشکرا دەکەن و دۆژمى ئەوانن چونکە خواست و دواکاریى سیاسى و ئابوریان هەیه... چونکە ناهلین بە خەيالى رحەت ئەوئى "خودا داویەتى بیخون!!" چونکە بە قەولى خویان "گیرەشوینى دەکەن" خۆپېشاندان دەکەن، رەخنە دەگرن و ئیزعاجیان دەکەن. ئەگینا ئەوان تا ئیستا لەگەل هەرچى جارو جانەوهرى کۆنەپەرستى ئیسلامى و سیاسى و قەومىیه لە بەغدا سازاون، ئیتر دەبیئت کى دۆژمى ئەوان بیئت؟! حزبهکانى بزوتنەوئى کوردایەتى و سەرانى ئەم حزبانە ئەوانەى کە پىیان دەلین "بیگانەو دۆژمانن" کامەیانە ئەوان لاملیان ماچ نەکردیبت و بەدەیان جار بە "دۆستى کورد" لە قەلمیان نەدابیئت؟! ئیتر ئەم قسە بیمانا و ناوهرۆک پوچانە چىیه بە خەلکى کوردستانى دەفروشن و لەووش زیاتر بیپاکانە نوسەران و کەسانى ئازادایخواری پى تۆمەت بار دەکەن.

ئەم جوړە لەفزو دروستکردنى دۆژمنە هەمیشە عادەتى بزوتنەوئى کوردایەتى بوە بۆ بیدەنگ کردن و سەرکوتى موخالفینى سیاسى خویان و لەهەمان کاتدا سیاسەتیکی بەشەدەت دواکەوتوو شاخاوییه بۆ سەرکوت و ساوکردنى زەمینە بۆ لیدان و رەشەکوژى و تەنانەت هەلکوتانە سەر لایەنى سیاسى و داخستنى رۆژنامەو... کە نمونەکانى بەدەیانە.

رێگا چاره!

کەرکوکى ئەو هەموو قسەو باسو و سیاسەت و بێکردنەوئى و لەو زیاترى لیھەلناکریت. سەرانى هەردوو حزبی دەسەلاتداریش خۆپنەوئى سیاسیان هەر ئەوئى کە ئومیدیان بە مالکىیەو دەلین "جاری زوہ بۆ ئەوئى هەلیبەسەنگینن"، ئەوان سیاسەت و ئالوگۆزە سیاسیهکان تەنھا لە رێکەوتنى خۆیانەو دەبیین لەگەل ئەو دەستەو تاقمەى بەغدا دا کە رۆشنە پیکەوئى عیراقیان بەکوئى گەیاندوہ. بەلام ئەوان ساغن لەسەر بردنە پێشەوئى سیاسەتى خویان، ئەوان هەمیشە بەوفا بون لە بەرانبەر "پاراستنى یەکپارچەى خاکى عیراقدا". من بېرم نایە "صدام حسین" بەوہموو کۆنەپەرستى و عروبىتەى خۆیەوئى هیندەى ئەمانە بە وەفا بوئیبت بۆ یەکپارچەى خاکى عیراق. ئەوان باوهرى قولیان بە عیراقى یەکگرتوو پاراستنى یەکپارچەییەکەى هەیه بۆیە فیدرالیەتیان ھەلبژاردوہ، چونکە لەمەرکەزدا ھاوبەشى دەسەلاتن چونکە سەرمایەدارانى کوردو بورژوازی کورد وەکو چینینک لەسایەى ئەم وولاتە یەکگرتوہدا خیروبیبرى باشترى پیدەبریئت و زیدەبايیهکى بەرزترى چنگ دەکەویت، ئەمە گرینگترین تەرەپەیکە کە ئەوان پشتیان پێبەستوہ. جا بۆ یەکیئى و پارتى بەرژەوئى خەلکى کوردستان و مافە سیاسى و مەدەنیەکانیان یەک سەلکە توویش نیەو چى بەسەر دیئت لەسایەى کۆنەپەرستین دەسەلاتى ناوچەکەدا، هیچ گرینگ نیە. بۆ ئەوان سازان و رێگەوتن و لەگەل تیرۆریستانى ئیسلامى سیاسى و جەماعەتى فرق الموتى وەزارەتى داخلى کە ھەرھەمویان سەر بە مونەزەمەى بەدرن، زۆر ئاساییه، بۆئەوان ریکەوتن و سات و سەودا کردن لەگەل باندەکەى صەدر دا وەک ئاو خواردنەو وایە، چونکە لای ئەوان سیاسەت بۆیان بۆتە بازرگانى بە بەرژەوئى خەلکى کوردستانەو و گرینگ ئەوئى کە کوردستانیان فیفتى فیفتى دابەشکردوہ و ھەرۆھا فیفتى فیفتى سەرۆکایەتى عیراق و کوردستانیان دابەش کردوہ، چەندین فیفتى فیفتى تریش. الحقى ئەوان هەمیشە وابوون، ئەى ھەلبژاردنەکان بۆ پەرلەمانى عیراق و دەنگدان بۆ دەستور چى بوون؟ ئەى بۆچى لە کاتى دەنگدانەکاندا ھاواریان دەکردو لەسەر لافتە دەیان نوسى دەیان گوت "ئەوئى دەنگ نەدات مافى ئەوئى نیە لەکوردستاندا بمینیتەوہ" ئەوئى "دەنگ نەدات پیاوی ملازم موحسین و..." ئەمە سەردیبرى چەندین لافتە و چاوپیکەوتن بوون... ھەروایان کردو خەلکیان راپیچکردو فیدرالیەتیان ناو لیئا "مافى چاەرنوس" و بە تال و شیرین فەرزیان کرد بەسەر خەلکدا. ماددەى 58 کە 140 ی ئیستایە لە ژیر ناوی گیرانەوئى ناوچە کوردییهکاندا کراوہ بەگەورەترین مەسەلەى ئەمەروئى خەلک و چاوبەستى پیکراوہ کە لەراستیدا بەبى جیابونەوئى کوردستان نەک ئەو کیئشە یە چارەسەر ناکریت بەلکو تابیت توندتر و توندتر دەبیئتەوہ. پاشان گیرانەوئى کەرکوک بۆ سەر کوردستان چ مانایەکى ھەیه لەکاتیکدا کە کوردستان لە بەغداوہ بچەرخیت!... بۆ موفتى لە روانگەى خۆیەوئى حەقى خۆیەتى وابلیت ئەو هیچ شتیکی زیادى نەوتوہ لە سیاسەتیکی کە لە ژیر ناوی "بۆکوردە بۆ یەکیئى و پارتى نیە" چەندین ھەزاریان ھەر لە دەرەوئى وولات پیدرە بەردەم ئەو صندوقانەى کە مۆرى "عیراقى بوون" و لکاندى کوردستانى مسۆگەر کرد، ھەموو ئەوانەى کە بۆ "کوردە" دیارە مسۆگەرە کە دەچیئە گیرفانى کیئەوہ. بۆیە لەمبارەوہ رێگا چارهى دروست تەنھا بە رەخنە لە موفتى و تەنانەت لەکەرکوکى مەیسەر نابیبت. سەرنجدانىکی کورت لە میژووی پارتى و یەکیئى بەسە بۆ ئەوئى کە رۆشن سیاسەت و عادەت و ھەلسووکەوتى ئەم دوو حزبەو سەرکردەکانى چوئە. چاوەروانى دادى هیچ کەس نادات و بەزەرەرى خەلکى کوردستان تەواو دەبیئت جیابونەوئى کوردستان و پیکھینانى دەولەتیکی سەربەخۆ، بە دەولەت و

دەستوریکەوه که دین جیا بیټ لیئی وه دین جیا بیټ له پەروەردەو خویندن، که تەواوی ماف و نازادییه سیاسیەکان بەشیۆهیهکی یاسایی مسۆگەر بکات لەوانە نازادی خویشاندان و مانگرتن و رەخنەگرتن و پوژنامەگەری و بیروراو، زامنکردنی هەموو ئەو نازادییه سیاسیەکانی که دەسلاتی پارتنی و یەکیټی لیټۆقیون.. هەموو ئەو مافە سیاسیەکانی که خەلکی کوردستان لەسایەیدا هەم نازەزایەتی دەکن هەم دەنوسن لەسەری.. دەولەتیکی که مافە فەردی و مەدەنیەکانی خەلکی کوردستان بەبی هیچ هەلاوردنیکی دابین بکات... ئەمە پێگایەکی گونجاو هەم بۆ هەموو ئەو کەسانە لە هەر پوانگەیهکەوه پێیان ناخۆشه بەعێراقی ناو بێرین هەم بۆ هەموو ئینسانانەکی که نایانەویټ لەسایەکی دەسلاتیکی کۆنەپەرست و تیرۆریستی وەک ئەوەی لەبەغدا هەیه بژین. ئەمە خۆجیاکردنەوهیهکی سیاسیە لە هیزە سیاسیەکانی ئەمرۆی بزوتنەوهی کوردایەتی لە کوردستانی عێراق. خۆجیاکردنەوهیهکی سیاسی و پراتیکی لەهەمانکاتدا هەولدان و خەباتکردنە بۆ ئەم ئەلتەرناتیڤە.